

Скрити богатства

...или разликата между софийското мъчно „Ох!“ и приповдигнатото чуждо „Уау!“

ЕЛИЦА ДИМОВА

Пътят към скритото лице на София минава през нашарените с графити подлези, свива по булеварда с лиричния ритъм и спира до близкия клекшоп за по шизара и студена бира. Междувременно въпросите се трупат.

Защо целият Ви град е облепен със снимки на изчезнали хора?
Не са изчезнали, а починали.
Това обществена тоалетна ли е?
Не. Кабинка за контрол на трафика.
Какво изобщо е това?
Клекшоп. Клякаш и пазаруваш.

Последното кара чужденците да потръпват от възмущение. Пропитаните от влага мазета, които обикновено изтръгват от софийски мълчаливост: „Ох!“, се посрещат от гостите на столицата с превъзбуденото „Уау!“. Следват още няколко минути на възторг, бърз пазар и задължителните цветни ревюта в TripAdvisor, в които родният клекшоп е описан като невиджана улична атракция. „Това е само малка част от онава,

която ние в забързаното си ежедневие сме забравили – клекшоповете, некролозите, подлезната култура на града, зелените и цветни паркове, богатството на минерални извори...“, споделя Ники Борисов, който от шест месеца е един от гидовете на безплатните турове в града, организирани от Free Sofia Tour. Младежите, които за няколко години разходиха над 20 000 души от 110 сръжави, пръснати из 6 континента, днес са събрали най-интересните си находки и истории във фотоизложба в градинката на „Кристал“. Трийсетте снимки, обединени под заглавието „Гостите на София“, също като героите си – чужденци от всички кътчета на планетата, търсят отговори. Кои са тези хора, които всеки ден с фотоапарат и раница кръстосват града ни? Защо са в София? Какво мислят за нас...

Запечатано с усмивка

Идеята за фотоизложбата се ражда през лятото, по време на поредната обиколка, когато няколко души от групата, въоръжени до зъби с фотоапарати, пак се замотали в търсене на перфектния кадър. Тогава екипът на Free Sofia Tour реши да съберат тези снимки, а водачите им да направят свои и да видят какво ще се получи от „културния сблъсък“. Резултатът комбинира в едно Мелани и Лица, за които София е кръс-

тоска между модерното и старото – „...още ги има онези стари автобуси, които родителите ни помнят от времето на ГДР“, споделят момичетата. Тук е и Франц от Австрия, който позира гордо до гвардейците през президентството и пита не на шега: „Тук наистина ли управлява руската мафия?“, както и французката Фани, чийто приятел отказал да я придружи до София, след като прочел за убит от улични кучета човек. „Добре, че не му казах за земетресенията...“, усмихва се от снимката момичето.

„Чужденците се впечатляват от всичко. От архитектурата, от малките арт магазинчета, от парковете и от бабите с пеплитрови туби на Халиите. Най-забавни обаче са онези, които пристигат у нас подготвени от американските филми“, смее се Ники. Спомня си за момче от Австралия, което решило да обиколи Източна Европа с кола. Когато обаче споделил идеята с родителите си, те подскочили като ужилени. „Луц ли си! Там може да те убият, отвлекат или разфасоват на части. Пълно е с мутри, мафиоти, престъпността е висока и може и да не се върнеш...“, занареждали от фамилията, но младежът грабнал ключовете за колата и отпрашил в посока Балканите. „На финала беше шашнат от сградите, историята, екзотиката и хората на София.

Заг изложбата „Гостите на София“ се крият имената на Ники Борисов, Рубен Мюлер, Краси Стоименов, Петър Бояджиев, Марин Маринов и Филип Лазаревски

Нюйоркчаните Джим, Гари, Марк и Алекс са приятели от детинство, които започват околосветското си пътешествие от София

Покрай чужденците, които всяка седмица развежда, Ники добре познава и другото лице на града

Пък и се върна цял в Австралия, не на части“, шегува се Ники.

Градски легенди

Покрай чужденците, които всяка седми-

ца развежда, е настроил сетивата си за скрити градски съкровища и истории. Като тази, с която го стъпилсал един американец преди време. „Тъкмо им показвах паметника на света София, където някога се е извися-

вал монументът на Ленин, и той каза: О, този паметник днес е в Щатите!“, спомня си Ники. След края на тура изобщо не се бавил и вдигнал под тревога останалите от Free Sofia Tour, за да разнишат загадката. След справка в интернет и няколко телефонни се оказало, че оригиналният Ленин е на сигурно място в Музея на тоталитарното изкуство, а американците незнайно защо си направили свое копие.

От опит момчето знае, че чужденците не пестят критиките към града и хората му, но никога не пропускат и доброто, за което ние дежурно затваряме очи. „И те като нас се гразнят на бездомните кучета, гупките по улиците и препятствията, които стоят пред хората със затруднено придвижване, но казват, че с времето София става все по-хубава. Някои идват през година-две и бързо откриват новите добри неща, случили се в града ни – младите, които масово говорят английски език, и историята, която напоследък изскача от всеки подлез“, споделя Ники. Често пред Съдебната палата пристигат хора в инвалидни колички, на които от Free Sofia Tour обясняват, че ще им бъде доста трудно по време на тура. „Почти невъзможно, но те остават. Помня един възрастен човек, който тръгна с групата и навсякъде където имаше затруднения, младите му помагаша. Вдигаха количката и него и преминавахме нататък под слисаните погледи на минавачите...“, допълва момчето.

За три години обиколки на града момичетата и момчетата от Free Sofia Tour могат да поредят не една, а десет изложби за София. И всяка ще е напълно различна от другата. Защото както казва Форест Гъмп – „Животът е като кутия с шоколадови бонбони, не знаеш какъв ще ти се падне.“ Същото е и с хората, които младежите срещат всеки ден пред Съдебната палата и побеждат по познатия маршрут. Последният „бонбон“ е Хагон от Сирия. Преди месеци пристигнал в София по бизнес, но заради размириците в страната му станало невъзможно да се прибере. Всеки ден говорел с жена си по телефона, която му разказвала за възривите и изстрелите навън, докато той крачи из софийските улици. „Откакто е тук, всеки ден идва на туровете ни. Така може би не е толкова самотен...“, усмихва се Ники Борисов. ■